

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

החלטת הוועדה להטלת עיצום כספי מכוח חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000

מיום 10.5.23

בעניינה של מ. און ליין מימון וסחר בע"מ ח.פ. 513913194

1. המפרה:

מ. און ליין מימון וסחר בע"מ, ח.פ. 513913194 (להלן בהתאמה – **המפרה** או **החברה**).

באמצעות משרד עו"ד רונן רוזנבלום (להלן – **ב"כ החברה**).

2. חברי הוועדה:

מר עמית גל, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (בפועל) – יו"ר הוועדה

מר אסף נחמני, מנהל חטיבת השקעות ורישוי, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון – חבר הוועדה

עו"ד מאיה לדרמן, יועצת משפטית, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור – חברת הוועדה

3. תיאור הנסיבות:

המפרה היא חברה שעסקה במתן אשראי מכוח הוראת מעבר שבסעיף 115 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016. ביום 15.6.21 נדחתה בקשת החברה לקבל רישיון בסיסי למתן אשראי וממועד זה נדרשה החברה לחדול מכל פעילות של מתן אשראי חדש. במסגרת החלטת הדחייה, ניתנו לחברה 60 ימים ממועד מתן ההחלטה לצורך חיסול עסקיה, כלומר, עד ליום 14.8.21.

ביום 13.2.23 הועברה לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "**הרשות**") הודעה מפרקליטות מחוז מרכז, לפיה בסיום הליך שימוע שקיימה הפרקליטות לחברה, הושגה הסכמה בינה לבין החברה לפיה החברה תודה בעובדות מוסכמות ואלו יועברו לוועדה להטלת עיצום כספי ברשות יחד עם המלצה להטיל על החברה עיצום כספי בסך 100,000 ₪, המבטא לעמדת הפרקליטות סנקציה הולמת בנסיבות העניין. יחד עם זאת, בהודעה הודגש כי שיקול הדעת בהטלת עיצום וכן שיקול הדעת לעניין גובה העיצום נתון לוועדת העיצומים בלבד. עוד צוין בהודעה כי ככל שהוועדה תחליט להטיל על החברה עיצום כספי, לא תגיש הפרקליטות כתב אישום נגד החברה. להודעה צורף מסמך הכולל את העובדות המוסכמות כאמור (להלן: "**ההודעה המוסכמת**").

ביום 5.3.23 זומנה החברה לדיון בוועדה להטלת עיצום כספי וביום 28.3.23 העבירה לרשות מסמך עם עיקרי טענותיה. ביום 10.5.23 התקיים דיון בוועדה להטלת עיצום כספי בנוכחות ב"כ החברה.

4. העובדות המוסכמות:

להלן פירוט העובדות המוסכמות, כפי שהן מופיעות בהודעה המוסכמת:

רח' עם ועולמו 4 ירושלים 9546304 טל': 02-5317248 פקס': 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

במהלך התקופה בין ספטמבר 2020 ועד ליום 14.12.21 המפרה לא דיווחה לרשות לאיסור הלבנת הון על 20 עסקאות ניכיון, אשר כל אחת מהן מעל 50,000 ₪ וזאת בניגוד לסעיף 11 בצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשע"ח- 2018 (להלן: "הצו"). פירוט העסקאות מצוי בנספח שצורף להודעה.

היקף ההפרה וסכום העסקאות שלא דווחו לרשות לאיסור הלבנת הון הינו 1,375,365 ₪.

5. תמצית טענות החברה:

כאמור לעיל, החברה הודתה בביצוע ההפרות. יחד עם זאת, החברה העבירה מסמך טענות לרשות וכן טענה טיעונים בפני הוועדה, שעיקרם להלן.

החברה טענה כי מדובר בהפרות המצויות במדרג חומרה נמוך באופן יחסי לתיקים אחרים שנבחנו על ידי הוועדה, במהות, סכום וכמות ההפרות. בנוסף, טענה החברה כי מרבית העסקאות שלא דווחו לרשות לאיסור הלבנת הון הן מסוג קבלת שיקים במסגרת פריסת חוב בעקבות סגירת העסק ואשר דווחו במועד העסקה המקורית. לטענת החברה מדובר במקרה "גבולי" מבחינת חובת הדיווח.

בנוסף, נטען כי משנת 2015 העבירה החברה דיווחים חודשיים שוטפים לרשות לאיסור הלבנת הון באופן תקין ורציף וכי מדובר בחברה שהקפידה לפעול בהתאם לחוק. עוד נטען כי במסגרת החקירה בוצעה בדיקה של העסקאות על ידי הרשות לאיסור הלבנת הון וכי נמצא שבמשך כל שנות פעילות החברה אותרו מאות דיווחים רגילים אשר דווחו על ידי החברה, למעט ארבעה חודשים בהם לא התקבל דיווח רגיל (בחודשים 5/16, 9/20, 2/17, 11/20).

החברה התייחסה באופן פרטני לעסקאות בגין לא בוצע דיווח:

1. **ביחס לשיק מיום 14.9.20** – החברה ציינה כי בהתאם לתעודת עובד ציבור שניתנה על ידי הרשות לאיסור הלבנת הון במסגרת ההליך הפלילי (להלן: "תעודת עובד הציבור"), החברה לא העבירה דיווח רגיל לרשות לאיסור הלבנת הון בגין חודש ספטמבר 2020.

2. **ביחס ל-4 שיקים מחודש 11/20** – החברה ציינה כי בהתאם לתעודת עובד הציבור, דיווח בגין חודש נובמבר 2020 התקבל באופן שאינו מאפשר קליטתו (לא בהתאם להנחיות הדיווח). החברה צירפה אישור משלוח דואר רשום לרשות לאיסור הלבנת הון מיום 9.12.20 וציינה כי לא התקבלה בקשה מהרשות לאיסור הלבנת הון לתקן או לשלוח את הדיווחים מחדש.

3. **ביחס לשיק מיום 9.6.21** – החברה ציינה כי בהתאם לתעודת עובד הציבור, לא הוגש דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון בחודש זה וכי הדיווח האחרון לרשות לאיסור הלבנת הון היה בחודש מאי 2021.

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

4. ביחס לשיק מיום 10.11.21 – נטען כי מדובר בשיק שניתן [REDACTED]
[REDACTED] אך הדבר לא יצא לפועל ולא התקיימה עסקת אשראי חייבת בדיווח.
5. ביחס לשיק מיום 6.12.21 – נטען כי מדובר בשיק שלא בוצעה פעולת ניכיון לגביו ולא נעשתה פעולת אשראי חייבת בדיווח.
6. ביחס ליתרת השיקים המוזכרים בהודעה המוסכמת – נטען כי מדובר בשיקים שניתנו כחלק מהסדרי חוב או החלפת שיקים עם לקוחות לאור סגירת העסק וכי מדובר בשיקים שהינם למועד שלאחר סגירת העסק וכי דווחו לרשות לאיסור הלבנת הון במסגרת העסקה המקורית וכי בשל כך עולה השאלה האם קיימת חובת דיווח בנסיבות אלה.
- החברה ביקשה להביא בחשבון כי ההפרות בוצעו בתקופת מגפת הקורונה שגרמה לפגיעה משמעותית בפעילות ובהכנסות. בנוסף, ביקשה החברה להביא בחשבון את העובדה שפעילות החברה הסתיימה וכי יש בכך מסר ענישתי כשלעצמו.
- 6. החלטת הוועדה:**
- לאחר בחינת העובדות המוסכמות על החברה וטיעוני החברה, קובעת הוועדה כי במסגרת פעילותה הפרה החברה את הוראות סעיף 11 לצו, כאמור להלן:
- (א) ביחס לשיקים מיום 14.9.20 ומיום 9.6.21 – כפי שעולה מההודעה המוסכמת ומטיעוני החברה, החברה לא העבירה דיווח רגיל בנוגע לשיקים אלה בניגוד לסעיף 11(א) לצו ובכך הפרה את הוראות הסעיף האמור.
- (ב) ביחס לארבעת השיקים מחודש 11/20 – כאמור, דיווח אודות החודש האמור התקבל באופן שאינו מאפשר קליטתו ולא בהתאם להנחיות הדיווח. הוועדה מדגישה כי על נותן השירות החובה לוודא כי הוא מקיים את חובות הצו כראוי גם בהיבט הטכני וכי הדיווחים נמסרים בצורה תקינה. ראו בעניין זה ע"פ 3395/06 מאיר כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 30.4.07).
- (ג) ביחס לשיקים מיום 10.11.21 ומיום 6.12.21 בגינם נטען כי לא בוצעה פעולת ניכיון – הוועדה דוחה את טענות החברה וקובעת כי החברה הפרה את הוראות הצו. ראשית, הוועדה מבקשת להזכיר כי במסגרת ההודעה המוסכמת שהוגשה לוועדה הכוללת את העובדות עליהן הסכימו החברה והפרקליטות צוין כי החברה לא דיווחה על שיקים אלה בהתאם לסעיף 11 לצו. משכך, לא ברורה הטענה כאילו לא היה צורך בדיווח בעניין. מעבר לכך, לא מקובלת הטענה כי ביחס לשיקים אלו נבחנה "היתכנות למתן הלוואה" ולא בוצעה עסקת אשראי חייבת בדיווח משום שלפי הטענה לא נמסרה תמורה בגינם. כידוע, במסגרת עסקת אשראי ניתן למסור לנותן שירותים פיננסים שיק כאשר התמורה בגינו נקבעת להימסר במועד מאוחר יותר.

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

(ד) ביחס לשיקים שניתנו או הוחלפו במסגרת הסדרי חוב – הוועדה דוחה את טענות החברה וקובעת כי החברה הפרה את הוראות הצו. ראשית, הוועדה מבקשת להזכיר כי במסגרת ההודעה המוסכמת שהוגשה לוועדה הכוללת את העובדות עליהן הסכימו החברה והפרקליטות צוין כי החברה לא דיווחה על שיקים אלה בהתאם לסעיף 11 לצו. משכך, לא ברורה הטענה כאילו לא היה צורך בדיווח במקרה זה. יצוין כי הסדר חוב במהותו מהווה מתן אשראי חדש ויש להעביר דיווח במקרה זה. מעבר לכך, כידוע, סעיף 12 לצו מונה את הפרטים אותם יכלול דיווח לפי סעיף 11 ובכללם פרטים הנוגעים לשיק באמצעותו בוצעה הפעולה. החלפת שיק בשיק מבלי דיווח עשויה לגרום לכך כי הדיווח שנמסר במסגרת העסקה המקורית יהיה שגוי בפרטיו.

(ה) במסגרת החלטת הדחייה של המפקח מיום 15.6.21 ניתנו לחברה 60 ימים לחיסול עסקים, החברה לא הגישה בקשה להאריך את המועד לחסל את עסקיה מעבר למועד זה, כך שכל פעילות שביצעה החברה בחיסול עסקיה מעבר למועד זה נעשתה בלא רישיון ובלא היתר מאת המפקח והוועדה רואה זאת בחומרה.

(ו) הפסיקה עמדה זה מכבר על חשיבותה של חובת הדיווח וקבעה כי מדובר בחובה שעומדת בבסיס תכליתו של חוק איסור הלבנת הון ולא בחובה טכנית פרוצדורלית. הדיווח הוא אחד הכלים העיקריים במאבק בתופעות של הלבנת הון ומימון טרור. חובה זו נועדה לסייע לגורמי האכיפה להתחקות באופן אפקטיבי אחר המקור של כספים שמקורם בפשיעה או שנועדו למימון טרור. הפרות חובות הדיווח מקשות על איתור העברות הכספיים החשודות ובכך חותרות תחת עבודת רשויות האכיפה ומימוש תכלית החוק. עמד על חשיבותן של חובות הדיווח כבוד השופט חשין, בע"א 9796/03 שם טוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(5) 397 (2005), בפסקה 26:

"על חשיבותה של חובת הדיווח כנדבך מרכזי במלחמה בהון השחור יעיד הטיפול הדקדקני והנרחב בה בחוק, ובעקבות החוק – בהקמת מנגנון הדיווח אשר הוקם. אכן, הדיווח הוא אמצעי ולא מטרה, אך המדובר הוא באמצעי אשר בלעדיו ייגרע עיקרו של החוק ... טול מחוק איסור הלבנה את חובת הדיווח – ונטלת ממנו את נשמתו"¹.

(ז) בהתאם לסעיף 14(א) לחוק, רשאית הוועדה להטיל על מפרים בכל הפרה לפי סעיף 7 לחוק עיצום כספי בשיעור שלא יעלה על פי עשרה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ומחצית או רבע מסכום זה בהתקיים הנסיבות שמפורטות בתקנה 11 לתקנות איסור הלבנת הון (עיצום כספי), התשס"ב-2001 (להלן – **תקנות עיצום כספי**).

(ח) הוועדה פועלת לפי אמות המידה להטלת עיצום הקבועות בתקנה 9 לתקנות עיצום כספי, ולפיכך התחשבה בהיקפן של ההפרות ואופיין, על רקע נסיבות המקרה בכללותן, כפי

¹ להרחבה בעניין המסגרת הנורמטיבית ראו ברע"א (י-ם) 18286-10-10 יו"ר הוועדה להטלת עיצום כספי נ' ירון בן עמי (פורסם בנבו 23.08.11) בפסקאות 11-12 לפסק הדין, וכן ברע"א (י-ם) 28818-04-13 יוסי בזוב נ' הוועדה לעיצום כספי - משרד האוצר (פורסם בנבו 21.10.13) בפסקאות 2-3 לפסק הדין.

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

- שפורטו לעיל. הוועדה התחשבה כשיקול לחומרא את העובדה שהעסק פעל לאחר החלטת הדחייה של המפקח ולאחר המועד שנקצב בה לחיסול עסקים. הוועדה שקלה לקולא את שיתוף הפעולה של העסק ואת החיסכון במשאבי ביקורת בעקבות הודאת החברה בהפרות.
- (ט) לנוכח האמור, החליטה הוועדה להטיל על החברה עיצום על סך של 120,000 ₪. על פי הוראת סעיף 17 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, יש לשלם סכום זה בתוך 30 יום מיום מסירת הדרישה.
- (י) כמו כן, למפר זכות ערעור על החלטת הוועדה בפני בית משפט שלום תוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה לתשלום העיצום הכספי.

על החתום:

עו"ד מאיה לדרמן, חברה

אסף נחמני, חבר

עמית גל, יו"ר